

СТАНОВИЩЕ

На дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен
„доктор“

от проф. д-р Цветка Атанасова Стоенчева

Университет за национално и световно стопанство – София

Относно: придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8 „Икономика“, докторска програма по „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“

Основание за представяне на рецензията: заповед № 51/ 20.01.2023г. на СА „Д. А. Ценов“ - Свищов

Автор на дисертационния труд: Юлиян Христов Войнов

Тема на дисертационния труд:

„Лагово моделиране на публичните финанси чрез стрес тест“

1. Информация за докторанта:

Авторът на дисертацията Юлиян Войнов е докторант в катедра „Финанси и кредит“ – факултет „Финанси“ при СА „Д. А. Ценов“- Свищов.

Дисертационният труд е обсъден на катедрен съвет в катедра „Финанси и кредит“, при факултет „Финанси“ на СА „Д. А. Ценов“-Свищов и е насочен за защита пред научно жури.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на АСРБ и правилника за прилагане на ЗРАСРБ и наукометричните изисквания за получаване на научна степен „доктор“ на СА „Д.А. Ценов“-Свищов.

2. Обща характеристика на дисертационния труд.

Дисертацията е с обем от 197 стандартни страници от които 159 страници основен текст. Състои се от въведение, изложение в три глави, заключение, списък на използваната литература и приложения. Съдържанието на главите е разпределено в отделни параграфи, като в края на всяка глава има резюме с конкретни обобщения и изводи. Списъкът на литературата се състои от 70 заглавия. Основният текст съдържа 12 таблици и 30 фигури. Използваната литература е разнообразна и актуална. Литературните източници са правилно цитирани. Таблиците и фигурите са коректно представени. Те нагледно представят получените резултати.

Поставената цел съответства на темата на дисертационния труд. Задачите, които си поставя дисертанта съответстват на структурата на дисертационния труд.

Извод

Представеният за оценяване дисертационен труд, като структура и съдържание е добре разработен, има логическа обвързаност между отделните части и отговаря на изискванията за подобен род разработки.

Във въведението е представена актуалността и значимостта на темата, формулирани са целта, задачите, предмета, обекта, изследователския проблем, авторовата теза, изследователските задачи, методология на изследването, ограничения на предметния и проблемния обхват на дисертационния труд, изследователските ограничения и приносът на изследването за развитието на темата.

В първа глава на дисертацията са разгледани теоретичните основи и развитие на инструментариума за стрес тест на финансовите променливи и публичните финанси.

Във втора глава на дисертацията е направен емпиричен анализ на грешките в бюджетните прогнози.

Трета глава е с практическа насоченост и е представен модел и резултати от прилагането на стрес тест върху публичните финанси.

Положително впечатление прави завършването на всяка глава с основни изводи.

В заключението са посочени резултатите от проведеното изследване и най-важните съществени изводи.

Посоченият обем е достатъчен, за да бъдат представени резултатите.

Авторът демонстрира осведоменост на проблематиката и добросъвестно използване на литературните източници.

3. Положителни качества на дисертационния труд.

- Темата е много полезна, актуална и дисертабилна. Има практическа насоченост.
- Между отделните глави на дисертацията има логическа обвързаност.
- Литературните източници са достатъчно изчерпателни.
- Правилно са формулирани обекта, предмета, изследователските задачи и основната теза.
- Разработката е написана на ясен и правилен в терминологично отношение език.

- Проличава много доброто познаване и интерпретиране на теоретичните и нормативни аспекти.
- Разработката е онагледена със схеми, таблици и фигури и това спомага за по-доброто възприемане и разбиране.

4. Оценка на получените научни и научно приложни резултати

Приносите могат да бъдат класифицирани в:

- Теоретичен аспект и практически аспект.

По конкретно:

1. Доказана е актуалността на проблематиката, свързана с прилагането на стрес тест върху основни макроикономически категории.
2. На основата на проучени и прилагани в световната практика модели за прогнозиране и оценка на циклично–изгладен бюджетен баланс, са изведени специфичните характеристики и ограниченията при тяхното прилагане в България.
3. От проведеното емпирично изследване на отклоненията между прогнозните и отчетените стойности на фискалните бюджети на държавата (Р. България) за периода от 2000 г. до 2020 г. е осъществен задълбочен анализ на причините, предизвикали установените отклонения.
4. Изграден е емпиричен модел за изчисляване грешките в бюджетните прогнози и са очертани основните причини за тяхното допускане.
5. На базата на производствената функция на Коб-Дъглас е конструиран модел за изчисление на циклично–изгладен бюджетен баланс и е проведен стрес тест върху един от основните макроикономически параметри, за да се провери реакцията на САВ.
6. На основата на сравнителен анализ между конструирания в научната разработка модел и модела на МФ, е удостоверена

достоверността на изчисленията и резултатите и са оценени и анализирани причините за установените отклонения.

Извод

Формулираните приноси отразяват точно постиженията в дисертационния труд и съответстват на поставените задачи.

Считам, че теоретичните и научно-приложните приноси са лично дело на докторанта.

5. Оценка на публикациите по дисертацията.

Докторантът посочва три публикации по темата на дисертацията.

Посочените от докторанта публикации са публикувани и научната общност е информирана за постигнатите резултати.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява вярно и точно основните моменти в дисертацията. Представени са аргументирано и убедително авторски решения и научно-приложните резултати.

Авторефератът вярно отразява същността на разработката.

7. Бележки и въпроси

Препоръчвам на кандидата да участва в международни научни форуми в чужбина и включване в научни и научно-приложни проекти.

8. Заключение

Дисертационният труд изследва значим и важен проблем.

Основната цел на дисертацията е постигната, а конкретните задачи са решени. Тезата на изследването е доказана.

На базата на представените документи и дисертационният труд и приносните моменти от проведеното изследване мога да направя заключението, че кандидатът Юлиян Христов Войнов отговаря на изискванията и препоръчвам на уважаваните членове на научното жури да подкрепят решение „ЗА“ присъждане на образователната и научна степен „доктор“, професионално направление 3.8 Икономика, по докторска програма „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка (Финанси)“

12.02.2023г.

София

Написал становището

проф. д-р Цв. Стоенчева